

Resultater på Sundhedsudvalgets område

Januar 2021

Indhold

Introduktion	1
Politikker	2
Politiske prioriteringer/målsætninger	3
Handleplaner/strategier	8
Studieture	11
Projekter/kampagner	12
Projekter med ekstern finansiering	12
Projekter med intern finansiering	12
Kampagner	18
Organisation og medarbejdere	19
Organisering af Sundhedsudvalgets område pr. 1. december 2020	20
Økonomi	21
Anlægs- og driftsresultater	22
2018	22
2019	24
2020	28

Introduktion

På Sundhedsudvalgets område i Sønderborg Kommune arbejdes der inden for rammerne af to politikker, henholdsvis Sundhedspolitikken og Frivillighedspolitikken.

Sundhedspolitikken understøtter Byrådets fokus på et godt liv, hvor sundhed ikke kun handler om fravær af sygdom, men om at have det godt fysisk, psykisk og socialt. Sundhedspolitikken er tværgående og implementeres på tværs af kommunens forvaltninger. Sundhedspolitikken skitserer rammen for det daglige arbejde med blandt andet sundhedsfremme, forebyggelse, behandling og rehabilitering i et bredt samarbejde på tværs af sektorer og med eksterne aktører i den private sektor og i civilsamfundet.

Frivillighedspolitikken understøtter Byrådets fokus på at udvikle bæredygtige byer og lokalsamfund i tæt fællesskab med borgere, foreninger og erhvervsliv. Fællesskaber er centrale, når vi taler om det frivillige sociale og sundhedsfremmende område, idet meningsfulde fællesskaber skaber forandring og social inklusion og bidrager dermed til øget livskvalitet for den enkelte. Frivillighedspolitikken beskriver grundlaget for samarbejdet mellem Sønderborg Kommune og de frivillige sociale og sundhedsfremmende foreninger.

Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed har udarbejdet nærværende midtvejsstatus for Sundhedsudvalgets resultater for årene 2018, 2019 og 2020. Statussen beskriver Sundhedsudvalgets politiske prioriteringer og målsætninger, herunder de handlinger og strategier, der sikrer en sammenhæng til Byrådets overordnede vision og fokusområder.

Covid-19

Sønderborg Kommunes opgave i forbindelse med håndteringen af Covid-19 i kommunen er organiseret i kommunens krise- og sundhedsberedskab. En række medarbejdere indenfor sundhedsudvalgets område har været tæt involveret i Covid-19 opgaverne både i forbindelse med nedlukningen af kommunen samt de efterfølgende genåbningsfaser, og flere medarbejdere fra sundhedsområdet blev udlånt til at understøtte andre opgaver i kommunen i perioden. Det har haft en afledt konsekvens for arbejdet indenfor sundhedsudvalgets område i 2020, hvorfor den konkrete plan for udmøntning af Sundhedspolitikken og færdiggørelsen af Frivillighedspolitikken blev forsinket.

Politikker

- *Sundhedspolitik 2016 – 2018 "Sund Kommune – Fælles ansvar"*

Byrådet godkendte politikken den 2. december 2015. Politikken var gældende for perioden 2016-2018.

- *Sundhedspolitik 2019 – 2022 "Mod på mere sundhed"*

Byrådet godkendte politikken den 27. februar 2019. Politikken er gældende for årene 2019 - 2022.

- *Frivillighedspolitik 2016 – 2019*

Byrådet godkendte politikken den 6. januar 2016. Politikken udløb med udgangen af 2019.

- *Frivillighedspolitik 2020-2023 -"Fællesskaber er noget, vi skaber sammen"*

Byrådet godkendte politikken den 29. april 2020. Politikken udløber med udgangen af 2023.

Politiske prioriteringer/målsætninger

Sundhedsudvalgets prioriteringer og målsætninger er baseret på Sønderborg Kommunes lokale politikker samt centrale regionale og nationale aftaler og udspil på sundhedsområdet. Det har resulteret i følgende visioner og politiske prioriteringer på Sundhedsudvalgets område i årene 2018 til 2020:

Vision for sundhedspolitik "Sund kommune – Fælles ansvar" 2016-2018

Vision: Sund kommune – Fælles ansvar

- Tidlig indsats
- Samarbejde på tværs
- Innovation og udvikling.

Sundhedspolitik 2016-2018 blev implementeret gennem seks sundhedsplaner, der byggede bro mellem visionen og kommunens indsatser i praksis. Som en del af sundhedspolitikken blev der udarbejdet overordnede mål for hver enkelt sundhedsplan.

Evalueringen af sundhedspolitikken viste, at 113 ud af 117 indsats- og fokusområder blev implementeret i perioden. Det svarede til 97 procent. En opfølgning på effektmålene viste en negativ udvikling i borgernes sundhed på indikatorerne tobak, alkohol, overvægt, kost, trivsel, fysisk aktivitet og stress. Den samme udvikling sås på landsplan ifølge Den Nationale Sundhedsprofil fra Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsmission for sundhedspolitik "Mod på mere sundhed" 2019-2022:

Forvaltningen har videreført de opnåede erfaringer fra den tidligere sundhedspolitik ind i udarbejdelsen af den nuværende sundhedspolitik. Der er i den sammenhæng blandt andet lagt styrket fokus på strukturel forebyggelse og strategisk udvalgte fokusområder.

Mission: Mod på mere sundhed i Sønderborg Kommune

- Vi vil gøre sundhed nemmere
- Vi vil sætte tidligt ind i alle aldre
- Vi vil skabe sammenhæng på tværs.

Under sundhedsmissionen er der fem fokusområder:

- Tobak
- Mental sundhed
- Fysisk aktivitet
- Overvægt
- Kronisk sygdom.

Fokusområderne er valgt ud fra væsentlige sundhedsudfordringer, der er identificeret i Region Syddanmarks Sundhedsprofil 2017 samt ud fra dialog med borgere i Sønderborg Kommune i august-september 2018. Desuden er de fem fokusområder prioriteret med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker, der har udnævnt fire af de fem fokusområder som særlig vigtige i kommunernes arbejde med sundhed. Der er for hvert af de fem fokusområder defineret målbare effektmål. Det vurderes i 2022, når Sundhedsprofilundersøgelsen udkommer næste gang, i hvilket omfang målene er nået.

Frivillighedspolitik 2016 - 2019

Hensigten med politikken var at sikre gode rammer for, at det frivillige sociale og sundhedsfremmende arbejde kunne udvikle sig. Det blev udmøntet gennem følgende fokusområder:

- Videreudvikling af den gode dialog mellem kommunen og de frivillige
- Udvikling af initiativer til et nyt Frivillighedens Hus i Sønderborg
- Udvikling af initiativer om støtte og rådgivning til de frivillige sociale og sundhedsfremmende foreninger
- Styrkelse af åbenheden og det gensidige kendskab mellem frivillige og kommunen
- Støtte etablering af et nyt Frivillighedsråd i Sønderborg Kommune
- Inddragelse af frivillige i udarbejdelse af Sønderborg Kommunes politikker.

Frivillighedspolitik 2020-2023 -"Fællesskaber er noget, vi skaber sammen"

Hensigten med politikken er at understøtte det frivillige sociale og sundhedsfremmende område i en sådan grad, at eksisterende fællesskaber kan udvikles og nye kan opstå. Dette med henblik på i større grad at omfavne en virkelighed og de tendenser, der sker på frivillighedsområdet.

Frivillighedsvisionen er: Fællesskaber er noget, vi skaber sammen

- Vi gør fællesskabet attraktivt for alle
- Vi skaber sammenhæng på tværs
- Vi gør det nemt at involvere sig.

Med frivillighedsvisionen er der et centralt fokus på at tænke aktivt medborgerskab i bredere forstand ind i kommunens aktiviteter. Der skal være plads til en større mangfoldighed af aktive medborgere, hvor alle får mulighed for at bidrage med det, de kan. De fire fokusområder er:

- Fleksible rammer og vilkår
- Brobygning
- Ensomhed
- Mental sundhed.

Sundhedsaftalen 2015 -2018

Sundhedsaftalen 2015-2018 blev godkendt af byrådet den 4. februar 2015. Efter godkendelse i alle de syddanske kommunalbestyrelser, regionsrådet og Sundhedsstyrelsen forelå der i marts 2015 en endelig godkendt Sundhedsaftale for Region Syddanmark 2015-2018. Sundhedsaftalens formål var at bidrage til at sikre sammenhæng og koordinering af indsatserne i de patientforløb, der gik på tværs af regionernes sygehuse, kommuner og almen praksis.

Sundhedskoordinationsudvalget har på baggrund af anbefaling fra Det administrative Kontaktforum (DAK) foretaget en prioritering af de mange relevante indsatser og opgaver, der var beskrevet i sundhedsaftalen. Følgende indsatser blev prioriteret i 2015-2016:

- Videreudvikling af SAM:BO (samarbejdsaftale om borger- og patientforløb)
- Nye rammer for samarbejdet om mennesker med kronisk sygdom
- Strategi for velfærdsteknologi og telemedicin
- Model for planlagt og aftalt opgaveoverdragelse
- Samarbejdsaftale om Fælles Medicin Kort (FMK)
- Kortlægning af mental sundhed blandt unge.

Sundhedsaftalen 2019-2023 for Region Syddanmark

Byrådet tiltrådte den 22. maj 2019 den nye sundhedsaftale mellem Region Syddanmark og de 22 syddanske kommuner. Sundhedsaftalen trådte i kraft den 1. juli 2019. Den overordnede vision for Sundhedsaftalen "Vi samarbejder om at skabe lighed i sundhed og udvikle det nære og sammenhængende sundhedsvæsen" understøttes af tre delvisioner:

- Vi samarbejder om forebyggelse
- Vi arbejder for bedre overgange
- Vi sikrer sammenhæng.

Med Sundhedsaftalen 2019-2023 styrkes det politiske ejerskab og den politiske opfølgning på samarbejdet i sundhedsaftaleperioden med indførelsen af otte politisk prioriterede konkrete målsætninger. I forhold til tidligere sundhedsaftaler indeholder Sundhedsaftalen 2019-2023 et styrket fokus på forebyggelse omkring tobak, mental sundhed og overvægt, særligt for børn og unge. Hertil kommer som noget nyt, et større fokus på større sammenhæng mellem indsatser på sundhedsområdet og borgerens livssituation i forhold til uddannelse og arbejde.

Samarbejdet med Region Syddanmark om udvikling af det nære sundhedsvæsen

Byrådet indledte med tiltrædelsen af et politisk kommissorium oktober 2018 et bilateralt samarbejde med Region Syddanmark om det nære sundhedsvæsen. Visionen for samarbejdet er at udvikle og styrke det nære og sammenhængende sundhedsvæsen i fællesskab på tværs af region og kommune med profilen for Specialsygehus Sønderborg som udgangspunkt. Fokus for den politiske styregruppe er, samarbejdet med udgangspunkt i et fælles borger/patientperspektiv udvikler løsninger på tværs af kommunen, Psykiatrien og Sygehus Sønderjylland, Specialsygehus Sønderborg, som skaber styrket sammenhæng mellem de regionale og kommunale sundheds- og omsorgsindsatser til gavn for borgerne/patienterne. Løsningerne skal bygge på gensidig indsigt i og i respekt for de to sektors forskellige opgaver, faglighed og kompetencer. Den politiske styregruppe nedsatte på sit første møde i januar 2019 en administrativ styregruppe og tre arbejdsgrupper for henholdsvis den ældre medicinske patient, borgere med kroniske sygdomme og psykisk sårbare borgere med psykiske eller psykiatriske problemstillinger. De tre arbejdsgrupper arbejder med en række prioriterede opgaver, der har udgangspunkt i det politisk godkendte kommissorium. På det andet politiske styregruppemøde marts 2019 besluttede den politiske styregruppe, at man ønskede at drøfte de videre muligheder for samarbejdet, herunder muligheden for konkrete samarbejder mellem Sygehus Sønderjylland og Sønderborg Kommune ved kommunale indsatser på Specialsygehus Sønderborg. På denne baggrund har Sønderborg Kommune med virkning fra januar 2021 lejet lokaler på Sønderborg Sygehus og flyttet medarbejdere fra forebyggelseområdet ind på Specialsygehus Sønderborg. Den politiske styregruppe besluttede på sit møde oktober 2020 bl.a. at styrke kommunikationen omkring samarbejdet og udbyttet af arbejdsgrupperne, eksempelvis samarbejdet omkring en styrket indsats for børn og unge med spiseforstyrrelse, fælles kompetenceundervisning for

ansatte, styrket koordination og sammenhæng på tværs og telemedicin. Herudover besluttede den politiske styregruppe inddrage praksiskonsulenterne for almen praksis med henblik på at se, hvordan de alment praktiserende læger i Sønderborg Kommune kan få gavn af samarbejdet.

Som en del af samarbejdet finansierer Region Syddanmark og Sønderborg Kommune i fællesskab en medarbejder, som på tværs af Sygehus Sønderjylland, Specialsygehus Sønderborg og Sønderborg Kommune skal understøtte det fælles samarbejde. Denne medarbejder understøtter bl.a. samarbejdets unikke indhold omkring dataundestøttelse og forskning.

Handleplaner/strategier

Sundhedsplaner

Sundhedspolitikken "Sund kommune – Fælles ansvar" 2016 - 2018 blev implementeret igennem følgende seks sundhedsplaner:

- Kultur, fritid og udeliv
- Børn og unge
- Sundhed og trivsel – tilbud og indsatser
- Arbejdsliv
- Socialpsykiatri og handicap
- Rehabilitering, genoptræning og behandling.

Alle indsatser, der er igangsat som del af sundhedsplanerne 2016-2018 er afsluttet og evalueret.

Sundhedspolitikken "Mod på mere sundhed" 2019-2022 implementeres igennem følgende fem sundhedsplaner:

- Tobak
- Mental sundhed
- Fysisk aktivitet
- Overvægt
- Kronisk sygdom

Indsatserne i de fem sundhedsplaner tager udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens forebyggelsepakker, input fra borgerdialog og fem afholdte workshops med repræsentanter fra kommunens forvaltninger. Status på arbejdet med sundhedspolitikken og sundhedsplanerne vil årligt blive forelagt Sundhedsudvalget til orientering og eventuel justering. Byrådet orienteres ligeledes om den årlige opfølgning.

Plan for arbejdsmiljø og sundhed

Med Plan for Arbejdsmiljø og Sundhed 2018-2021 vil Sønderborg Kommune som arbejdsplads sikre sine medarbejdere et sundt, sikkert og bæredygtigt arbejdsmiljø. Det gøres ved at erstatte den hidtidige arbejdsmiljøstrategi, kommissoriet for Sundhedsordningen for ansatte og Sygefraværstrategien, der alle udløb i 2017, med én fælles plan og tilhørende organisering. Med den nye fælles plan tages et vigtigt skridt imod enklere arbejdsgange og synergi på tværs - til gavn for medarbejderne, arbejdspladsen og borgerne. HMU godkendte Plan for Arbejdsmiljø og Sundhed 2018-2021 den 27. februar 2018.

Som en del af planen for Arbejdsmiljø og Sundhed er den tværgående håndhygiejneindsats "Læring for livet", som har til hensigt at løfte håndhygiejne til et højere niveau i Sønderborg Kommune og give mere sundhed og større fremmøde på arbejdspladsen. I september 2019 modtog Arbejdsmiljøorganisationen i Sønderborg Kommune Hygiejneprisen fra Rådet for Bedre Hygiejne. Prisen er en anerkendelse af Arbejdsmiljøorganisationens strukturerede og systematiske arbejde med at forbedre håndhygiejnen ved hjælp af en evidensbaseret auditmetode.

Handleplan for sundhedspædagogisk undervisning i House of Health

Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed har siden 2017 samarbejdet om udvikling og kvalificering af undervisning i sundhed og trivsel gennem "Handleplan for sundhedspædagogisk undervisning i House of Health". Sundhedsudvalget og Børne- og Uddannelsesudvalget godkendte handleplanen, henholdsvis, den 13. juni 2017 og den 14. juni 2017. Handleplanen erstattede den tidligere aftale med Center For Undervisningsmidler (CFU) under UC Syd Haderslev med henblik på at viden og kompetencer i stedet oparbejdes og sikres lokalt i kommunen. Formålet er at skabe en styrket indsats, der bidrager til øget kvalitet af lærings- og undervisningsaktiviteter i dagtilbud og skoler – ud fra sundhedspolitikens fokusområder – for derved at fremme børn og unges sundhed og trivsel.

Forvaltningen udarbejdede i efteråret 2019 en evaluering af handleplanen, der viste, at handleplanen har bidraget til at oparbejde viden og kompetencer lokalt i kommunen, der har kvalificeret undervisningen i sundhed og trivsel. Der er blandt andet udviklet lokale undervisningsforløb om tobaksforebyggelse og seksuel sundhed, og igangsat flere kampagner. Sundhedsudvalget godkendte den 8. oktober 2019, at handleplanen forlænges frem til udgangen af 2022.

Handleplan for tobaksforebyggelse for børn og unge

Sundhedsudvalget godkendte den 12. september 2017 en handleplan for tobaksforebyggelse for børn og unge gældende for 2017-2021. Formålet med handleplan for tobaksindsatsen for børn og unge i Sønderborg Kommune er at forebygge rygestart og sætte tidligt ind med hjælp til rygestop. Handleplanen understøtter ambitionen i partnerskabet Røgfri Fremtid, som Byrådet indgik den 27. marts 2019 om, at ingen børn og unge ryger i 2030.

Effekt målet er:

- At 25 % færre børn og unge ryger i 2021.

Handleplanen består af tre indsatser, der skal medvirke til at indfri effektmålet:

- Kampagner og events
- Undervisning og undervisningsmateriale
- Rygestoprejsesholdet.

Forvaltningen udarbejdede i efteråret 2019 en midtvejsstatus for handleplan for tobaksforebyggelse for børn og unge. Midtvejsstatus viser, at der er udarbejdet 12 tobaksforebyggende undervisningsforløb, gennemført tre kampagner og events i grundskolen, mens 10 klasser har haft besøg af en rygestoprådgiver til forebyggende undervisning. Midtvejsstatus viser desuden, at skolerne lægger den tobaksforebyggende undervisning i naturfagsundervisningen - dog i begrænset omfang. På baggrund af midtvejsstatus er indsatsen justeret for at understøtte effektivering af røgfri skoletid på kommunens folkeskoler fra den 1. januar 2020.

Strategi for indsatsområdet seksuel sundhed 2016-2018

Sundhedsudvalget godkendte den 15. marts 2016 seksuel sundhed som tværgående indsatsområde i 2016 - 2018. Forvaltningen udarbejdede en strategi for indsatsområdet seksuel sundhed, som Sundhedsudvalget godkendte den 9. august 2016. Strategiens indsatser er udviklet og implementeret i perioden 2016-2018. Formålet med strategien var at øge den seksuelle sundhed blandt kommunens borgere gennem yderligere opkvalificering af viden og kompetenceløft blandt personale, samt udvikling af indsatser målrettet otte specifikke målgrupper: Børn 0-6 år, børn i skolealderen, unge, nye familier, borgere med nedsat kognitiv eller fysisk funktion, ældre borgere og borgere med anden etnisk baggrund end dansk.

Forvaltningen udarbejdede i foråret 2019 en evaluering, som viste, at indsatserne opfyldte leverancerne for strategien, men at der på de enkelte målgrupper skulle være mere fokus på, at indsatserne blev yderligere forankret i de enkelte forvaltninger.

På baggrund af evalueringen godkendte Sundhedsudvalget den 4. juni 2019, at indsatsen "Det seksuelle team" under Sundhedsplejen blev videreført med finansiering fra politikområde 13.01 under sundhedspolitikens fokusområde "Mental sundhed" med 400.000 kr. fordelt på skoleårene 2019-2021, hvorefter indsatsen revurderes.

Handleplan for ABC for mental sundhed i Sønderborg Kommune

Sundhedsudvalget godkendte den 5. maj 2020, at Sønderborg Kommune trådte ind i det nationale partnerskab ABC for mental sundhed. Partnerskabet bygger på den forskningsbaserede indsats til fremme af mental sundhed Act-Belong-Commit. Den 6. oktober 2020 blev Sundhedsudvalget forelagt Handleplan for ABC for mental sundhed i Sønderborg Kommune, der for perioden 2020-2021 implementeres som fælles ramme og retning for arbejdet med mental sundhed i Sønderborg Kommune. Der arbejdes i perioden primært med ungeområdet og det frivillige sociale og sundhedsfremmende område. Med afsæt i erfaringer med

de to udpegede områder er det ambitionen på sigt også at implementere ABC for mental sundhed indenfor andre relevante forvaltningsområder. Der er ikke afsat midler til midler handleplanen. Såfremt der afholdes større arrangementer forelægges de særskilt til godkendelse i Sundhedsudvalget.

Sundhedsudvalget gives en årlig orientering om arbejdet med Handleplan for ABC for mental sundhed i Sønderborg Kommune i forbindelse med status for sundhedspolitikken.

Konkret er der i 2020 igangsat arbejde på indenfor ungeområdet i forhold til at anvende principperne i ABC for mental sundhed i indsatserne Mental Topform og Åben og Rolig for unge. Indenfor det frivillige sociale og sundhedsfremmende område er principperne bragt i anvendelse i forbindelse med indsatsen Vi ringes ved.

Studieture

Sundhedsudvalget har ikke været på studietur i perioden. Udvalget har i stedet prioriteret at søge inspiration via konkret dialog med borgere og samarbejdspartner i forskellige sammenhænge:

- Workshops i forbindelse med udarbejdelse af sundhedspolitikken og frivillighedspolitikken
- KL's årlige Sundhedskonference
- Det tværsektorielle sundhedssamarbejde
- Det årlige dialogmøde med de frivillige sociale og sundhedsfremmende foreninger
- Møder med Praktiserende Lægers Organisation Sønderborg.

Projekter/kampagner

Projekter med ekstern finansiering

Tjek på din sundhed

Den 13. juni 2017 godkendte Sundhedsudvalget projektet "Tjek på din sundhed" med bevilgede midler fra Sundhedsstyrelsen på 2,5 mio. kr. Projektperioden løb fra den 1. august 2017 - 31. juli 2020. I projektet blev en model afprøvet for sundhedstjek i tæt samarbejde med fagforeninger og virksomheder i kommunen. Formålet var at styrke en målrettet rekruttering til kommunale sundhedstilbud af borgere med forøget risiko for at udvikle eller have muskelskeletlidelser, KOL, diabetes og hjertekarsygdomme samt at tilbyde målrettede forebyggelsestilbud til borgere med behov herfor. Målgruppen for indsatsen er borgere i alderen 40-60 år. Der er i projektet blevet arbejdet tæt sammen med projekterne "Virksomhed med overskud", "Forebyggelse af arbejdsrelaterede muskel- og skeletlidelser" samt "God nat – god dag". De bedste erfaringer fra projektet er ført i drift i indsatsen Sunde Arbejdspladser, som Sundhedsudvalget godkendte den 9. juni 2020.

Tidlig indsats for sårbare familier

Sundhedsudvalget godkendte den 6. februar 2018 Sønderborg Kommunes deltagelse i satspuljeprojektet "Tidlig indsats for sårbare familier" med bevilgede midler fra Sundhedsstyrelsen på 4,67 mio. kr. Projektperioden løber fra 1. januar 2018 – 30. juni 2021. Titlen på projektet i Sønderborg Kommune er "Sundhedsplejen 3.0 – styrket kerneopgave og tværprofessionel samarbejde". Projektet har fokus på en tidlig og styrket opsøgende indsats til sårbare familier, og skal bidrage til udvikling og kvalificering af Sundhedsplejens indsatskatalog. Projektet udmøntes i et samarbejde mellem Sundhedsplejen, Dagtilbud og Det Specialiserede Børneområde.

Fra oktober 2020 tilbyder Sundhedsplejen, som en del af i samarbejde med Bibliotek Sønderborg et nyt tilbud til nybagte fædre, "Far på Færde". Indsatsen indgår som en del af projekt Sundhedsplejens version 3.0. Indsatsen giver fædre med småbørn mulighed for at møde andre fædre med børn i alderen 0-18 måneder. Indholdet i indsatsen er emner såsom leg og fysisk aktivitet med dit barn, stimulering af dit barns udvikling gennem sang og leg, kost og mad, ud i naturen og førstehjælp. En væsentlig mål med tilbuddet er at støtte netværksdannelse og erfaringsudveksling mellem fædrene.

Projekter med intern finansiering

Sundhedsfremme på erhvervs- og produktionsskoler

Den 10. november 2015 godkendte Sundhedsudvalget projektet "Sundhedsfremme på erhvervs- og produktionsskoler" med en økonomisk ramme på 615.000 kr. finansieret fra politikområde 13.01. Projektet blev gennemført i perioden fra den 1. januar 2016 – 1. juni 2018 på Sønderborg Produktionshøjskole og EUC Syd, Sønderborg. Formålet med projektet var at fremme elevernes mentale og fysiske sundhed, motivation og handlekompetence gennem frivillige sundhedssamtaler med en sundhedsvejleder. Gennem projektet er der opnået en bredere forståelse for målgruppen og en øget opmærksomhed på sundhed blandt skoleledelse og undervisere. Erfaringer fra projektet indgår fremadrettet i "UngeLiv", hvor der samarbejdes med ungdomsuddannelser om sundhedsfremmende og forebyggende sundhedsindsatser og Sundhedscentrets tilbud om gratis psykologhjælp for unge i alderen 15-25 år.

Projekt #mindrerus

Sundhedsudvalget og Socialudvalget godkendte den 8. december 2015 projekt "#mindrerus" med en samlet budgetramme for projektperioden på 1.488.000 kr. Projektet blev dels finansieret fra politikområde 13.01 med 880.500 kr., dels fra politikområde 17.06 med 607.500 kr. Projektet blev gennemført i perioden 1. januar 2016 – 31. december 2018. Formålet med projektet var at afprøve indsatser, der skulle nedbringe forbruget af rusmidler blandt unge. Evalueringen af projektet viste blandt andet, at færre unge på ungdomsuddannelserne havde et forbrug af rusmidler, og at de unge blev mere bevidste om flertalsmisforståelser relateret til rusmidler. Evalueringen viste endvidere, at underviserne var aktive i den tidlige opsporing. På baggrund af evalueringens resultater godkendte Sundhedsudvalget den 4. december 2018, at projekt "#mindrerus" overgik til drift fra den 1. januar 2019.

Sund Mand Sønderborg

Sundhedsudvalget godkendte den 14. juni 2016 projekt "Sund mand Sønderborg" med en samlet budgetramme på 1.860.000 kr. finansieret fra politikområde 13.01. Projektet er gennemført i perioden 1. august 2016 – 1. april 2019. Formålet med projektet har været at forbedre mænds sundhed og trivsel gennem tre indsatsområder med tilbud målrettet mænd. Målgruppen for projektet var mænd i Sønderborg Kommune med særligt fokus på sårbare mænd med eksempelvis en kronisk sygdom, livstilsudfordringer, ensomhed etc. Projektet blev evalueret i foråret 2019 og viste, at projektet har bidraget til positive ændringer i deltagernes fysiske og mentale sundhedsadfærd. På baggrund af de positive resultater i projektperioden godkendte sundhedsudvalget den 7. maj 2019, at projektet overgik til drift fra den 1. maj 2019.

Sangundervisning til borgere med vejtrækningsproblemer – "KOL-koret"

Sundhedsudvalget godkendte den 14. juni 2016 projektet "Sangundervisning til borgere med vejtrækningsproblemer" med en samlet budgetramme i projektperioden på 192.000 kr. finansieret fra politikområde 13.01. Projektet blev gennemført i perioden 1. juni 2016 – 1. august 2018 i et samarbejde mellem Sønderborg Musikskole og Sundhedscentret. Formålet med projektet var at øge eller vedligeholde lungekapaciteten hos borgere med vejtrækningsproblemer gennem sangundervisning. Projektet har bidraget med viden og erfaringer om KOL-patienters udbytte af at deltage i et korforløb, som vil blive inddraget i det videre arbejde med at implementere "Tværsektorielt forløbsprogram for mennesker med KOL" i Sønderborg Kommune.

Virksomhed med overskud

Projektet "Virksomhed med overskud" blev godkendt af Sundhedsudvalget den 14. juni 2016 med et samlet budget på 1.342.000 kr. fordelt i årene 2016 - 2019 finansieret fra politikområde 13.01. Projektperioden løb fra den 1. august 2016 – 31. juli 2019. Formålet med projektet har været at afprøve sundhedsfremmende indsatser målrettet private arbejdspladser. Evalueringen af projektet er positiv og viser et potentiale for at arbejde videre med sundhedsfremme og forebyggelse målrettet private virksomheder i Sønderborg Kommune og deres ansatte. "Virksomhed med Overskud" overgik pr. 1. august 2019 til drift i Sundhedscentret. I forbindelse med evaluering af Tjek på din sundhed blev de bedste erfaringer fra projektet videreført i indsatsen Sunde Arbejdspladser, som Sundhedsudvalget godkendte den 9. juni 2020.

Forebyggelse af arbejdsrelaterede muskel- og skeletlidelser

Sundhedsudvalget godkendte den 28. november 2017 pilotprojektet "Forebyggelse af arbejdsrelaterede muskel- og skeletlidelser". Formålet med pilotprojektet var at udvikle et kommunalt sundhedstilbud med henblik på en eventuel forlængelse. Pilotprojektet blev evalueret i efteråret 2018. Evalueringen viste, at deltagerne var tilfredse med det faglige indhold på holdforløbene, der viste at kunne reducere smerter og forbedre mobilitet hos deltagerne. Evalueringen viste samtidig, at indsatserne skulle justeres og afprøves i større skala. Den 6. november 2018 godkendte Sundhedsudvalget derfor et justeret projekt med en økonomisk ramme på 500.000 kr. finansieret fra politikområde 13.01. I forbindelse med evaluering af Tjek på din sundhed blev de bedste erfaringer fra projektet videreført i indsatsen Sunde Arbejdspladser, som Sundhedsudvalget godkendte den 9. juni 2020.

Åben skole-samarbejde om motionsfremmende aktiviteter

Sundhedsudvalget godkendte den 6. februar 2018 projekt "Åben skole-samarbejde om motionsfremmende aktiviteter" med en samlet budgetramme for projektperioden på 300.000 kr. finansieret af de tre samarbejdende udvalgsområder i projektet; Børne- og Uddannelsesudvalget, Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme samt Sundhedsudvalget (politikområde 13.01). Projektet blev gennemført i hele 2018 og 2019. Det overordnede formål var at fremme samarbejdet om motionsfremmende aktiviteter mellem skoler og idrætsforeninger i Sønderborg Kommune. Projektet blev evalueret vinteren 2019 og viste gode resultater, men pegede også på et behov for større indsigt i, om compensationen er afgørende for et styrket samarbejde mellem skoler og idrætsforeninger i Sønderborg Kommune. Den 3. marts. 2020. forlængede Sundhedsudvalget derfor projektet i en justeret form for skoleårene 2020-2021 og 2021-2022 med en beløbsramme på 240.000 kr., hvoraf Børne- og Uddannelsesudvalget, Sundhedsudvalget og Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme årligt bidrager med 40.000 kr. til projektet.

Ungeliv

Den 10. april 2018 godkendte Sundhedsudvalget en ny rammeaftale for projektet "Ungeliv" for skoleårene 2018/2019 - 2021/2022. "Ungeliv" er en netværksstruktur mellem ungdomsuddannelserne i Sønderborg Kommune, Sygeplejerskeuddannelsen på UC Syd samt forskellige kommunale instanser.

"UngeLiv" er forankret i Sundhedscentret og har haft til formål at fremme sundhed og trivsel blandt unge på de involverede uddannelsesinstitutioner og på denne måde at støtte op omkring fastholdelse og reduktion af frafald. Med den nye rammeaftale overgik "UngeLiv" fra projekt til drift.

Jump4Fun

Sundhedsudvalget godkendte den 12. juni 2018 etableringen af et samarbejde med DGI Sønderjylland om "Jump4Fun" i Sønderborg Kommune med en økonomisk ramme på 180.000 kr. finansieret fra politikområde 13.01. Projektet løber i perioden 1. august 2018 - 30. juni 2021. "Jump4Fun" er et foreningsbaseret træningstilbud for 6-16 årige børn og unge med overvægtsproblematikker og andre idrætsudfordringer, hvor fokus er på bevægelsesglæde og at fastholde børn og unge i foreningslivet. DGI har i foråret 2019 udarbejdet en evaluering af projektet som viser, at børnene i Sønderborg Kommune blandt andet oplever større bevægelsesglæde, højere fysisk aktivitetsniveau og nye venskaber. Desuden oplever forældrene, at børnene er gladere, har mere selvtillid, har mere energi og er mere fysisk aktive i hverdagen.

God nat – god dag

I projekterne "Tjek på din sundhed" og "Virksomhed med overskud" viste der sig et behov for at kunne henvise til en kommunal indsats, der kan mindske erhvervsaktive borgeres søvnbesvær og understøtte gode søvnvaner. På den baggrund godkendte sundhedsudvalget den 6. november 2018 projektet "God nat – god dag" med en økonomisk ramme på 500.000 kr. finansieret fra politikområde 13.01. Projektperioden løber fra 1. januar 2019 – 31. december 2020. Formålet med projektet var at forebygge og mindske søvnbesvær blandt erhvervsaktive borgere på offentlige og private virksomheder i Sønderborg Kommune. I forbindelse med evaluering af Tjek på din sundhed blev de bedste erfaringer fra projektet videreført i indsatsen Sunde Arbejdspladser, som Sundhedsudvalget godkendte den 9. juni 2020.

Barselscafe

Sundhedsudvalget godkendte den 2. april 2019 at etablere et internt samarbejdsprojekt mellem Sundhedsplejen og Integrationscentret kaldt "Barselscafe" med en samlet budgetramme for projektperioden på 600.000 kr. Budgettet finansieres med 400.000 fra politikområde 13.01 og 200.000 kr. fra Arbejdsmarkedssudvalgets område. Projektperioden forløber fra 2019 – 2022. Barselscafeen er et frivilligt tilbud for alle gravide og barslende kvinder omfattet af integrationsprogrammet samt for kvinder bosat i afdelinger under den boligsociale helhedsplan. Gennem aktiviteter og besøg hos relevante aktører er formålet at vedligeholde kvindernes danske sprogkundskab og øge deres forældrekompetencer. Desuden skal projektet medvirke til at forberede kvinderne til at forene familielivet med et arbejdsliv i Danmark efter endt barsel. I 2021 skal der laves en midtvejsevaluering af projektet, der skal vise om projektet opnår sine succeskriterier.

Sundhedsfremmende måltidsfællesskaber i dagtilbud

Sundhedsudvalget godkendte den 13. august 2020 et tværfagligt samarbejde mellem Børn og Uddannelse og Sundhed omkring et sundhedsfremmende måltidsfællesskab i dagtilbud. Projektperioden løber fra 31. august 2020 – 31. august 2021. Indsatsen er finansieret som en del af det samlede beløb for politikområde 13.01 Sundhedsfremme og forebyggelse under Sundhedsplan 2 – Mental sundhed. Det samlede beløbsramme er på 1,1 mio. kr. fordelt med 400.000 kr. i 2020 samt 700.000 kr. i 2021. Formålet er at fremme børnenes fysiske og mentale sundhed og trivsel igennem pædagogiske og sundhedsfaglige tiltag. Sunde måltider i dagtilbud fremmer børnenes mentale sundhed, idet det daglige måltid udgør en fast ramme, hvor børnene kan udvikle deres spisevaner og indgå i et socialt fællesskab med de voksne og hinanden. Dette medvirker til at give børnene sunde vaner, som de kan tage med sig ind i voksenlivet, så de får de bedste forudsætninger for et godt liv. Indsatsen evalueres i foråret 2021.

Åben og rolig - voksne

Sundhedsudvalget godkendte den 13. august 2020 at Sønderborg Kommune indgik samarbejde med Center for Psykisk Sundhedsfremme (nu Fonden Mental Sundhed) om to Åben og Rolig kurser for borgere med stress eller symptomer på stress. Kurserne afvikles fra efteråret 2020 til sommeren 2021. Rekruttering til kurserne sker i samarbejde med Jobcentret. Den økonomiske ramme er på 440.000 kr. finansieret fra politikområde 13.01, sundhedsplan 2 – Mental sundhed. Der er desuden indgået samarbejde om adgang til en online version af Åben og Rolig i andet halvår af 2020. Afhængigt af resultaterne skal det vurderes, hvordan der eventuelt skal arbejdes videre med indsatsen.

Samarbejde med Boblberg.dk

Ensomhed og mental sundhed er centrale fokusområder på tværs af Sønderborg Kommunes Sundhedspolitik 2019-2022 og Politik for det frivillige sociale og sundhedsfremmende område 2020-2023. Mål for begge områder er at mindske ensomhed og styrke mental sundhed ved at understøtte og udvikle nye rummelige fællesskaber, der er let tilgængelige for borgerne. Boblberg.dk er en digital fællesskabsplatform, der har som mål at styrke både fysisk og mental sundhed ved at gøre lokale fællesskaber lettere tilgængelige. Der er indgået en 2-årig samarbejdsaftale med Boblberg.dk med en økonomisk ramme på i alt 234.000 kr. finansieret fra politikområde 13.01, sundhedsplan 2 – Mental sundhed.

Kultur på recept

Sundhedsudvalget og Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme godkendte hhv. den 1. og den 3. september 2020 det tværgående projektet Kultur på recept. Projektperioden er 2020 til 2023. Formålet er vi kulturaktiviteter at bidrage til en forbedring af den mentale sundhed og arbejdsparathed hos langtidsledige og sygemeldte borgere med let til moderat stress, angst eller depression. Rekruttering til projektet sker via Jobcentret. Kulturaktiviteterne planlægges i tæt samarbejde med lokale kulturinstitutioner.

Den samlede økonomiske ramme for projektet er på 1,54 mio. kr. i perioden 2020-2023. Projektet finansieres af politikområde 13.01, sundhedsplan 2 – Mental sundhed med 100.000kr. i 2020, 500.000kr. i 2021, 500.000kr. i 2022 og 50.000kr. i 2023. Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme bidrager med 40.000kr. i 2020, 150.000kr. i 2021, 150.000kr. i 2022 og 40.000kr. i 2023. Sundheds-, kultur- og arbejdsmarkedsområdet bidrager med ressourcer i form af løbende understøttelse af projektet i forbindelse med udvikling, rekruttering og evaluering.

Indsatsbeskrivelser til fremme af mental sundhed for unge

I Sundhedscentrets Ungeteam er der opbygget gode erfaringer med indsatser på det mentale område for unge. Samtidig, er der et godt samarbejde med ungdomsuddannelserne gennem netværksstrukturen UngeLiv. På den baggrund har Sundhedsudvalget den 1. september 2020 godkendt, at Ungeteamet i Sundhedscentret øger fokus på tidlig opsporing og forebyggelse af dårlig mental sundhed for unge. Indsatsen vil ske i tæt samarbejde med ungdomsuddannelserne. Der bygges videre på eksisterende indsatser og igangsættes følgende nye:

- Åben og Rolig for unge:

Holdbaseret kursusforløb på Sundhedscentret, for unge der oplever symptomer på stress. Formålet er at styrke trivsel, forebygge uddannelsesfrafald, reducere stresstilstande samt øge sundhed og livsglæde. Kurset varetages af en psykolog, tilknyttet Ungeteamet, som uddannes i Åben og Rolig konceptet.

- Mental topform

Skal ses som et understøttende element til Fremskudt Trivselsberedskab. Fremskudt Trivselsberedskab har til formål at øge trivsel for frafaldstruede og sårbare unge på ungdomsuddannelserne. Mental topform er en gruppeindsats målrettet alle elever i en klasse. Formålet er, at styrke fastholdelse, fællesskaber, mental sundhedsfremme og forebyggelse af dårlig mental sundhed via tidlig opsporing.

Den økonomiske ramme for indsatserne er på i alt 900.000 kr. i perioden 2020 til 2022 finansieret fra politikområde 13.01, sundhedsplan 2 – Mental sundhed.

Bevæg dig for livet gangfællesskaber

Sundhedsudvalget godkendte den 1. december 2020 et 1-årigt samarbejde med DGI om etablering af Bevæg dig for livet gangfællesskaber.

Ved at tilbyde borgerne i Sønderborg Kommune at blive en del af gangfællesskaber i deres lokalmiljø sænkes en række barrierer i forhold til at få mere bevægelse og fysisk aktivitet ind i hverdagen. Samtidig tilbydes et fællesskab omkring aktiviteten, som forventes at bidrage til at flere borgere fastholder de sunde, nye vaner, og også kan bidrage til borgernes mentale sundhed.

Den økonomiske ramme er 30.000 kr. i aftaleperioden finansieret fra politikområde 13.01, sundhedsplan 4 – Overvægt.

Fysisk aktive dagilbud og skoler - for et sundere børneliv

Sundhedsudvalget godkendte den 1. december 2020 projektet Fysisk aktive dagtilbud og skoler – for et sundere børneliv børneliv i skoleårene 2021/22 og 2022/23. Formålet med projektet er at give børn i alderen 0-9 år i deltagende dagtilbud og skole ekstra fysisk aktivitet med moderat til høj intensitet. Der vil være fokus på inddragelse af den åbne skole i form af samarbejde mellem dagtilbud, skole og idrætsforeninger om at præsentere forskellige idrætsaktiviteter. Begge

institutioner har ønsket at der i projektet også vil være fokus på det tværfaglige samarbejde og inddragelse af forældrene, hvorfor der også vil blive iværksat en fælles indsats, med fælles kompetenceudvikling, tværfaglige netværksmøde og forældreaktiviteter.

Den økonomiske ramme er på i alt 1.200.000 kr. i projektperioden, finansieret af 13.01 Sundhedsfremme og Forebyggelse, sundhedsplan 3 - Fysisk aktivitet. Projektets ramme er fordelt med 525.000 kr. i 2021, 450.000 kr. i 2022 samt 225.000 kr. i 2023. Midlerne foreslås anvendt til kompetenceudvikling og materialer. Målet er, at det vil sikre en bæredygtig forankring i institutionerne efter projektets udløb. Udgifter til fagpersonalets timer afholdes af de enkelte områder.

Kampagner

Sundhedsområdet understøtter formidling i forskellig grad af en række nationale sundhedsfremmende og forebyggende kampagner udarbejdet af Sundhedsstyrelsen, Cyklistforbundet m.fl.:

- ABC for mental sundhed
- Alkohol og Samfund kampagne
- Alle Børn Cykler
- Giv dit barn lov
- Influenza-kampagne
- Pust liv i hverdagen
- Røgfri Fremtid
- Sig ja – screening for livmoderhalskræft
- Solkampagnen
- True Story
- Uge 6 (Ungeliv)
- Vi cykler til arbejde

Organisation og medarbejdere

Sundhedsrådets opgaver er forankret i forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed og udmøntes dels gennem Sundhedsafdelingen og dels gennem forvaltningens stab.

Ledelsen af Sundhedsrådets opgaver varetages af sundhedschefen, som har reference til direktøren for forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed. Sundhedschefen har under sig tre tværgående konsulentfunktioner, henholdsvis hygiejnekonsulent, sundhedsfaglig specialkonsulent og konsulent samt to driftsledere. Pr. 1. november 2019 er kommunens Frivillighedskonsulent og Frivillighedskordinator ligeledes organiseret med direkte reference til Sundhedschefen. Fra forvaltningens stab er der seks medarbejdere, der arbejder med opgaver på sundhedsrådet; to økonomikonsulenter og fire analyse- og udviklingskonsulenter.

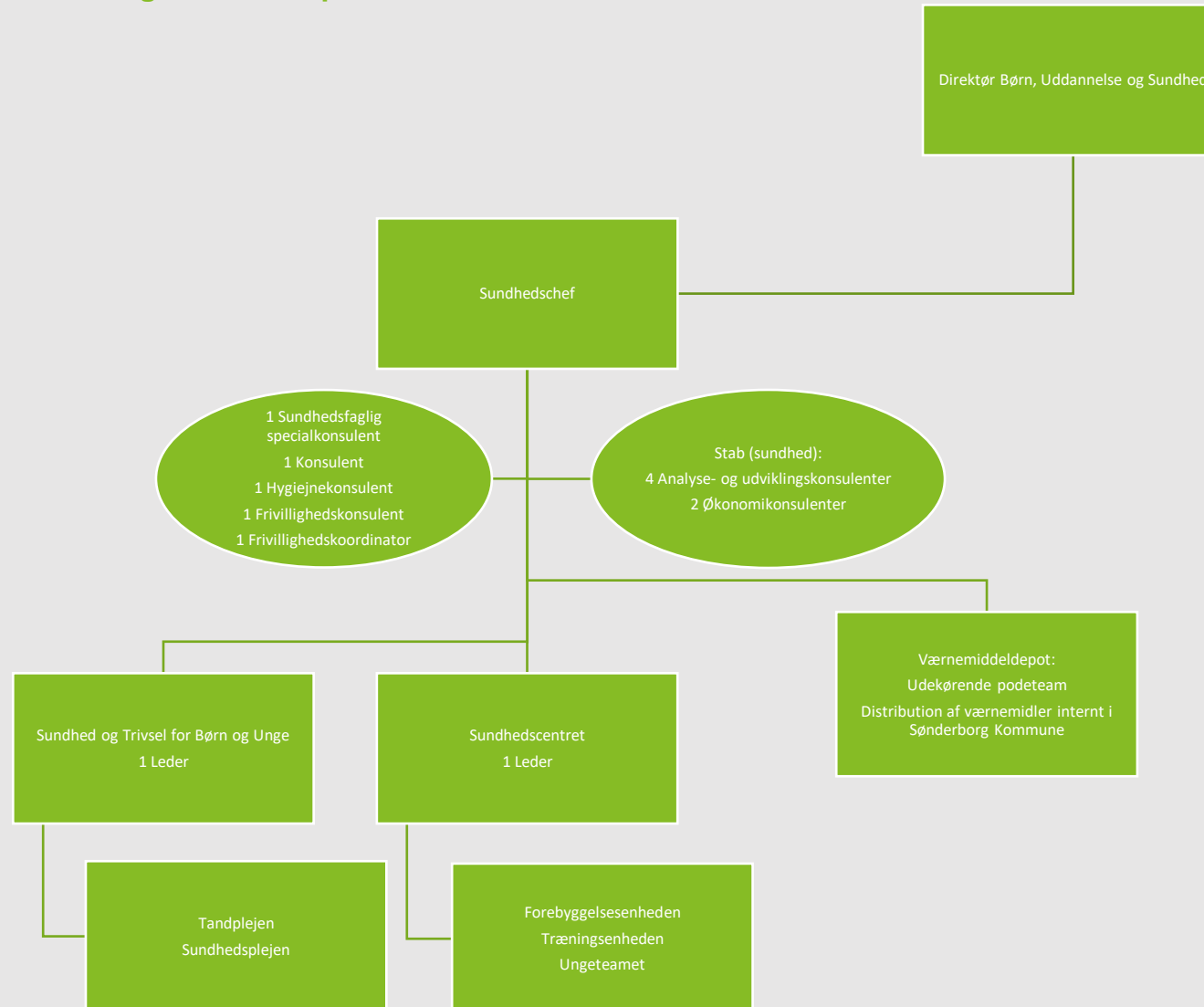
Pr. 1 april 2020, har Sundhedschefen også fået ansvaret for Værnemiddeldepotet, som blev etableret i forbindelse med Covid-19. 3. November 2020 godkender Sundhedsudvalget, at driften af Værnemiddeldepotet forlænges til udgangen af 2021. Ved samme møde besluttede Sundhedsudvalget, at det udekørende podeteam forankres organisatorisk i regi af Værnemiddeldepotet.

Sundhedsrådet er organiseret med tre driftsområder:

Sundhed og Trivsel for Børn og Unge	Sundhedscentret	Værnemiddeldepotet
<ul style="list-style-type: none">Tandpleje til Børn og Unge	<ul style="list-style-type: none">Forebyggelsesenheden	<ul style="list-style-type: none">Udekørende podeteam
<ul style="list-style-type: none">Omsorgstandpleje	<ul style="list-style-type: none">Træningsenheden	<ul style="list-style-type: none">Distribution af værnemidler internt i Sønderborg Kommune
<ul style="list-style-type: none">Sundhedspleje	<ul style="list-style-type: none">Ungeteamet	
Medarbejdere i alt (incl. daglig ledelse, konsulenter og administration): 71	Medarbejdere i alt (incl. daglig ledelse, konsulenter og administration): 97	Medarbejdere i alt (incl. daglig ledelse, konsulenter og administration): 11

Organisering af Sundhedsudvalgets område pr. 1. december 2020

Økonomi

13 Sundhed og forebyggelse	2017	2018	2019	2020
Oprindelig budget	151,7	95,6	99,3	96,4
Korrigeret budget	183,5	100,8	95,3	104,4
Regnskab	174,4	92,7	92,0	-
19 Medfinansiering af sundhedsvæsenet	2017	2018	2019	2020
Oprindelig budget	331,8	359,0	367,1	374,3
Korrigeret budget	322,4	359,0	367,2	373,8
Regnskab	309,9	358,4	367,7	-
I alt Sundhedsudvalget	2017	2018	2019	2020
Oprindelig budget	483,5	454,6	466,4	470,7
Korrigeret budget	505,9	459,8	462,5	478,2
Regnskab	484,3	451,1	459,7	-

Tallene er i årets priser og angivet i mio. kr.

Faldet i budgettet for politikområde 13 Sundhed og forebyggelse fra 2017 til 2018 skyldes, at det i forbindelse med organisationsændringen i 2018 blev besluttet at flytte Sygeplejen og Center for Korttidspladser til forvaltningsområdet Job og Velfærd.

Anlægs- og driftsresultater

2018

Anlægsresultater 2018

Der blev i 2018 ikke etableret nye sundhedsfremmende anlæg.
I forbindelse med 2. bevillingsrevision 2018 blev der overført 3,6 mio. kr. til 2019, heraf vedrører de 2,5 mio. kr. Sundhedshus Gråsten.

Driftsresultater 2018

Fordeling af servicelovens §18-midler

Sundhedsudvalget uddelte ved to årlige runder §18-midler til støtte af frivilligt socialt og sundhedsfremmende arbejde. I 2018 havde kommunalbestyrelsen fastsat puljen til frivilligt socialt og sundhedsfremmende arbejde i Sønderborg Kommune til 3,450 mio. kr.

Fortsættelse af sundhedsfremmende aktiviteter i Det Sønderjyske Køkken

Sønderborg Kommune og Det Sønderjyske Køkken fortsatte samarbejdet i 2018 om aktiviteter til fremme af et sundt og balanceret forhold til mad og måltider målrettet forskellige målgrupper såsom børn og fædre, unge, ældre, flygtninge og socialt udsatte borgere.

Gratis psykologhjælp til unge

Byrådet i Sønderborg Kommune godkendte den 4. oktober 2017 den politiske budgetaftale for 2018-21. Med aftalen blev sundhedsområdet tilført 0,5 mio. kr. til rådgivende samtaler i Sundhedscentret i Sønderborg Kommune. Dette medførte oprettelse af indsatsen "Gratis psykologhjælp til unge" med ansættelse af en psykolog i Sundhedscentret pr. 1. juni 2018.

Tobaksafvænning for storrygere

Sundhedsudvalget besluttede den 13.marts 2018 at drifte projektet "Sønderjylland knækker tobakken sammen" med få justeringer. Indsatsen udføres af Forebyggelsesenheden i Sundhedscentret.

Overvægtsklinik til børn og unge

Sundhedsudvalget besluttede den 13. marts 2018 at drifte projektet "Overvægtsklinikken". Overvægtsklinikken er et familieorienteret tilbud til overvægtige eller svært overvægtige børn og unge i alderen 3-18 år. Tilbuddet forankres i Sundhedsplejen i Sønderborg Kommune.

Hjælp til livsstilsramte og kronisk syge borgere ved hjælp af Liva-app:

Sundhedsudvalget besluttede den 13. marts 2018 at drifte forskningsprojektet "Liva". "Liva" er et digitalt værktøj til at understøtte og styrke den kommunale kronikerindsats, der udføres af Forebyggelsesenheden i Sundhedscentret.

Udvidet indsats 0-3 år

Udvidet indsats 0-3 år understøtter samlet den politiske ambition om at styrke både den generelle sundhedsfremme blandt børn 0-3 år men også specifikt sårbare børn og familiers trivsel og udvikling sådan, at senere eventuelle mere omfattende indsatser kan undgås.

Uddeling af Sundhedspris 2018

Sundhedsprisen uddeles til personer, foreninger, aktiviteter eller initiativer, der gør noget særligt for at fremme sundheden blandt borgere i Sønderborg Kommune. Sundhedsprismodtagere 2018:

- Louise Bladt fra Als Let & Sund
- Gymnastikinstruktør Anton Mortensen.

Uddeling af Frivillighedspris 2018

Sundhedsudvalget uddeler hvert år Frivillighedsprisen i forbindelse med den årlige Frivillighedsfest. Formålet med prisen er at anerkende det store frivillige sociale engagement blandt borgere i Sønderborg Kommune. Modtagere af Frivillighedsprisen 2018:

- Anders Christian Jensen, Egen Seniorer – Initiativtager til datastuen
- Sønderborg Kvinde Krise Center – De frivillige krisevagter

- Gnisten Sønderborg.

Ny lov om udvidede muligheder for at vælge leverandør af tandpleje

Den 1. januar 2018 trådte ny lov om borgerens ret til frit at vælge mellem den kommunale tandpleje og privatpraktiserende tandlæger i kraft. Lovændringen gav borgeren udvidede muligheder for at vælge leverandør af tandpleje, og det politisk godkendte serviceniveau i Sønderborg Kommune blev dermed udvidet.

Ny lov om udvidet frit valg til genoptræning

Den 1. juli 2018 trådte ny lov om udvidet frit valg til genoptræning efter sundhedslovens § 140 i kraft. Lovændringen gav borgeren ret til at vælge en privat leverandør af genoptræning, hvis kommunen ikke kan overholde tidsfrist for opstart af genoptræning på syv dage efter udskrivelse. Med lovændringen udvides det politisk godkendte serviceniveau i Sønderborg Kommune.

2019

Anlægsresultater 2019

Vemmingbund

Den 10. april 2019 blev lege- og bevægelsees anlægget ved Vemmingbund indviet. Formålet med at etablere et sundhedsfremmende anlæg var at gøre det nemmere for alle borgere, uanset deres alder, at kunne komme ud og bevæge sig. Anlægsudgift var på i alt 127.000 kr.

Sundhedshus Gråsten

Sønderborg Kommune indgik den 9. november 2017 aftale med Sønderborg Ingeniør- og Byggeforretning A/S (SIB) om køb af en ejerlejlighed beliggende i Ulsnæscetret i Gråsten til et kommunalt Sundhedshus, jævnfør Byrådets godkendelse den 1. marts 2017. Den 28. februar 2019 overdrog SIB ejerlejligheden til Sønderborg Kommune. De fire kommunale afdelinger i huset, henholdsvis Sygeplejen, Træningsenheden, Forebyggelsesenheden og Sundhedsplejen driftede fra den 18. marts 2019.

Handicapvenlig badebro

Der blev i forbindelse med 1. bevillingsrevision 2019 overført 0,98 mio. kr. til prioritering af en handicapvenlig badebro i Sønderborg by. Grundmodellen for badebroen kostede omkring 2,4 mio. kr. Sundhedsområdet bidrog med 0,98 mio. kr. under forudsætning af, at de resterende midler blev fremskaffet enten internt eller ved ekstern finansiering. I 2020 skal sundhedsområdet i samarbejde med Økonomi, Teknik og Miljø og Handicaprådet arbejde på at finde en optimal løsning for udformning af broen.

Driftsresultater 2019

Fordeling af servicelovens §18-midler

Sundhedsudvalget uddelte ved to årlige runder §18-midler til støtte af frivilligt socialt og sundhedsfremmende arbejde. I 2018 havde kommunalbestyrelsen fastsat puljen til frivilligt socialt og sundhedsfremmende arbejde i Sønderborg Kommune til 3,029 mio. kr.

Partnerskabsaftalen for Røgfri Fremtid

I budgetaftalen for 2019-2022 fremgår det, at Sønderborg Kommune skal indgå i partnerskabet Røgfri Fremtid, som Kræftens Bekæmpelse og Trygfonden står bag. Målet for Røgfri Fremtid er, at i 2030 ryger ingen børn og unge under 18 år og færre end fem procent af den voksne befolkning ryger. Der er ingen finansielle omkostninger ved at indgå i partnerskabet. Pr. 17. december 2019 er der i alt 210 partnere i Røgfri Fremtid.

Røgfri arbejdstid og røgfri skoletid

Med afsæt i fokusområdet "Tobak" i den gældende sundhedspolitik godkendte HMU i Sønderborg Kommune den 20. august 2019 en retningslinje for røgfri arbejdstid og røgfri skoletid med effektivering fra 1. januar 2020. Retningslinjen for røgfri arbejdstid gælder alle medarbejdere på kommunale arbejdspladser. Retningslinjen for røgfri skoletid gælder for alle elever og gæster på kommunale folkeskoler. Begge retningslinjer omfatter tobak, røgfri tobak eksempelvis snus, e-cigaretter og andre lignende produkter.

Fortsættelse af sundhedsfremmende aktiviteter i Det Sønderjyske Køkken

Sønderborg Kommune og Det Sønderjyske Køkken fortsætter samarbejdet fra 1. juli 2019 til 31. maj 2020, hvorefter kontrakten med Det Sønderjyske Køkken udløber. Aktiviteterne skal bidrage til at fremme sunde mad- og måltidsvaner hos børn og voksne.

Kommuneforum for Mænds Sundhed

Sønderborg Kommune deltager i Kommuneforum for Mænds Sundhed og fortsætter det arbejde, der i september 2018 medførte, at Sønderborg Kommune blev certificeret som guldkommune af Forum for Mænds Sundhed. Arbejdet skal understøtte Byrådets fokus på at gøre det gode liv muligt for alle borgere i Sønderborg Kommune ved at mindske ulighed i sundhed mellem køn. I Oktober 2019 blev Sønderborg Kommune igen udnævnt til Guldkommune og beholder således sin guldstatus.

Styrkelse af Sundhedsordningen for ansatte

Sundhedsudvalget besluttede den 10. april 2018 at styrke Sundhedsordningen for ansatte med 1 mio. kr. over tre år med det formål at afprøve indsatser, der kan være med til at vende den negative udvikling i sundheden blandt Sønderborg Kommunes borgere, som Sundhedsprofilen viste for 2017.

Det centrale arbejdsmiljø og sundhedsteam (CAST) har udarbejdet et oplæg til styrkelse af Sundhedsordningen, som består af tre inspirationspakker om henholdsvis fysisk trivsel, psykisk trivsel og røgfrihed. Dertil udvikles en model for at arbejde med arbejdspladsforløb baseret på metoden hverdagsimplementering. Der er i 2019 igangsat et caseforløb i samarbejde med Hjælpe-middeldepotet.

Der er desuden fokus på at understøtte medarbejderne, når der indføres røgfri arbejdstid i Sønderborg Kommune den 1. januar 2020.

Ta' ud kompasset

Sønderborg Kommune informerede gennem "Ta' ud kompasset" om kommunens mange gratis tilbud og glæder i naturen, uderummet, skoven eller ved stranden. I 2019 fik blandt andre Multikulturhuset, Sønderborg slot, Turistkontoret og campingpladser fordelt i Kommunen udleveret en plakat, der fortalte om aktiviteterne i "Ta' ud kompasset". Endvidere udleverede turistkontoret flyers til turister.

Uddeling af Sundhedspris 2019

Sundhedsprisen uddeles til personer, foreninger, aktiviteter eller initiativer, der gør noget særligt for at fremme sundheden blandt borgere i Sønderborg Kommune. Sundhedsprismodtagere 2019

- Fysio Sønderborg – Et tilbud, som bidrager til øget livskvalitet for en bred borgergruppe
- Aktiv Livsstil – Et initiativ, som fremmer fysisk aktivitet for psykisk sårbare borgere
- Britta Quitzau – For fremme af cykling.

Uddeling af Frivillighedspris 2019

Sundhedsudvalget uddeler hvert år Frivillighedsprisen i forbindelse med den årlige Frivillighedsfest. Formålet med prisen er at anerkende det store frivillige sociale engagement blandt borgere i Sønderborg Kommune. Frivillighedsprisen 2019 blev uddelt til:

- Nina Smedegaard Christensen – En Røde Kors "Blæksprutte"
- Hans Aage Kjeldsen - En ildsjæl
- Foreningen "Stol på Motionen" - Et frivilligt socialt motionstilbud.

Analyse af den kommunale medfinansiering

Analysen af den kommunale medfinansiering er en af de 14 analyser, som er udarbejdet i løbet af 2019 med henblik på at afdække effektiviseringspotentialer i Sønderborg Kommune, og som indgår i budgetprocessen for budget 2020. Analysen peger overordnet på, at der er stigende udgifter til den kommunale medfinansiering, der hovedsagligt antages at skyldes den fortsatte stigning i antallet af ældre over 80 år.

På baggrund af analysens opmærksomhedspunkter, er der blandt andet igangsat et arbejde omkring en nærmere analyse af dialyseområdet samt et samarbejdsprojekt omkring forekomsten af urinvejsinfektioner. Disse tiltag sker i samarbejde med Sygehus Sønderjylland og de praktiserende læger.

Tour de France 2021

Byrådet godkendte den 26. juni 2019 kommissorium og budget for Tour de France i Sønderborg 2021. Arbejdet med Tour de France skal understøtte erhvervsudviklingen, turisme og et godt liv med udgangspunkt i Byrådets Vision 2018-2021. Byrådet besluttede, at Sundhedsudvalget skal medfinansiere arrangementet med 200.000 kr. Desuden skal Sundhedsudvalget bidrage med 520.000 kr. fra anlægsmidler.

Sundhed indgår i knudepunktet Aktiviteter og Folkefest med særligt ansvar for at løfte opgaver vedr. CSR-politik og Folkesundhed.

Helhedsplanen "Tættere på og boligområder i balance"

Den 30. august 2017 godkendte Byrådet helhedsplanen "Tættere på og boligområder i balance" – i daglig tale "Den boligsociale helhedsplan".

Helhedsplanen har fokus på at skabe bedre rammer for sundhed, tryghed og trivsel for beboerne i fire boligområder i Sønderborg Kommune. Formålet med helhedsplanen er at understøtte og styrke beboernes evne til at bryde fri fra negative handlemønstre og livssituationer. Samspillet med og omkring beboeren skal optimeres og den enkeltes handlemuligheder skal fremmes, for på sigt at mindske den negative sociale arv. Helhedsplanen udgør en af flere indsatser i Sønderborg Kommunes målrettede fokus på at bekæmpe parallelsamfund i udsatte boligområder og målgrupper.

Frivillighedspolitik 2020 – 2023

Den eksisterende Frivillighedspolitik 2016 - 2019 udløber med udgangen af 2019. I 2019 er arbejdet med udvikling af den nye Frivillighedspolitik for årene 2020 – 2023 igangsat. Den 13. august 2019 godkendte Sundhedsudvalget en vision og fire fokusområder for den kommende politik.

Visionen: "Fællesskaber er noget, vi skaber sammen".

Fokusområderne er: "Fleksible rammer og vilkår", "Brobygning", "Ensomhed" og "Mental Sundhed".

Den nye frivillighedspolitik forventes godkendt i Byrådet den 25. marts 2020.

Værtsby ved Royal Run 2020

I anledningen af 100-års jubilæet for Genforeningen i 2020 er det i efteråret 2019 besluttet, at det sønderjyske værtskab for Royal Run tilgår Sønderborg Kommune. Royal Run gennemføres den 1. juni 2020, og der forventes et deltagerantal på ca. 15-20.000 i Sønderborg. Projektejerskab og projektledelse er forankret i Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed. Der er afsat 1.5 mio. kr. til opgaven, heraf fondsmidler svarende til 0.5 mio. kr.

2020

Anlægsresultater 2020

Handicapvenlig badebro

Kystdirektoratet skal ansøges om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen og anlæg på søterritoriet. Ansøgning er sendt til Kystdirektoratet den 8. september 2020. Seneste vurdering fra Kystdirektoratet er, at der kan gives svar i april/maj 2021. Såfremt Kystdirektoratet giver dispensation søges de kommunale tilladelser. Parallelt med ansøgningsprocessen indhentes tilbud fra leverandører og indgås kontrakt inden udgangen af 2020, under forudsætning af dispensation fra Kystdirektoratet.

Pumptrack – mobil cykelbane

Der er indkøbt en pumptrack – en mobil cykelbane, der kan anvendes af dagtilbud og skoler. Institutionerne booker banen via House of Health.

Driftsresultater 2020

Fordeling af servicelovens §18-midler

Sundhedsudvalget uddelte ved to årlige runder §18-midler til støtte af frivilligt socialt og sundhedsfremmende arbejde. I 2020 havde kommunalbestyrelsen fastsat puljen til frivilligt socialt og sundhedsfremmende arbejde i Sønderborg Kommune til 3,4 mio. kr.

Sundhedsudvalget godkendte den 13. august 2020 et ekstraordinært driftstilskud til Kirkens Korshærs lokalafdeling i Sønderborg for 2020. Beløbet på 300.000 kr., blev afholdt indenfor §18-midlernes egen ramme. Beløbet skal gå til til aflønning af tre medarbejdere tilknyttet varimestuen, idet at hovedbestyrelsen i Kirkens Korshær har meldt ud om besparelser i organisationen, herunder afdelingen i Sønderborg,

Implementeringen af Very Brief Advice til systematisk opsporing og henvisning til rygestop i Sundhedsplejen og Tandplejen

Sundhedsudvalget godkendte d.5. maj 2020 at implementere Very Brief Advice i Sundhedsplejen og Tandplejen. En af indsatserne i sundhedsplanen for tobak er systematisk opsporing og henvisning til rygestop. Sønderborg Kommune vil udbygge samarbejdet internt, så borgere systematisk bliver spurgt til deres rygevaner af kommunens frontpersonale og bliver tilbudt henvisning til et rygestoptilbud i kommunen. Ved at implementere Very Brief Advice i Tandplejen og Sundhedsplejen vil den systematiske opsporing foregå som en del af frontpersonalets kontakt til børn, unge og forældre med småbørn. Erfaringerne herfra skal medvirke til at udbrede metoden til frontpersonale i resten af Sønderborg Kommune jf. Sundhedsplanen.

Fortsættelse af sundhedsfremmende aktiviteter i Det Sønderjyske Køkken

Sønderborg Kommune og Det Sønderjyske Køkken havde et samarbejde fra 1. juli 2019 til 31. maj 2020, hvorefter kontrakten med Det Sønderjyske Køkken udløb. Aktiviteterne bidrog til at fremme sunde mad- og måltidsvaner hos børn og voksne, f.eks. gennem indsatser, såsom Fars Køkkenskole, Læringsforløb til madkundskab i folkeskolen og Madlavningsforløb for virksomheder. Dog blev aktiviteterne aflyst i foråret 2020 på grund af COVID-19.

Kommuneforum for Mænds Sundhed

Sønderborg Kommune deltager i Kommuneforum for Mænds Sundhed og fortsætter det arbejde, der i september 2018 medførte, at Sønderborg Kommune blev certificeret som guldkommune af Forum for Mænds Sundhed. Arbejdet skal understøtte Byrådets fokus på at gøre det gode liv muligt for alle borgere i

Sønderborg Kommune ved at mindske ulighed i sundhed mellem køn. I Oktober 2019 blev Sønderborg Kommune igen udnævnt til Guldkommune og beholder således sin guldstatus. På grund af COVID-19, har man ikke tildelt kommunerne nye certificeringer, hvilket betyder at Sønderborg Kommune bibeholder Guldkommune statussen fra 2019.

Styrkelse af Sundhedsordningen for ansatte

Sundhedsudvalget besluttede den 10. april 2018 at styrke Sundhedsordningen for ansatte med 1 mio. kr. over tre år med det formål at afprøve indsatser, der kan være med til at vende den negative udvikling i sundheden blandt Sønderborg Kommunes borgere, som Sundhedsprofilen viste for 2017.

Det centrale arbejdsmiljø og sundhedsteam (CAST) har i begyndelsen af 2020 færdiggjort de tre inspirationspakker om henholdsvis fysisk trivsel, psykisk trivsel og røgfrihed. Disse er således tilgængelige på Insite. Der er desuden arbejdet på udvikling af en model for at arbejde med arbejdspladsforløb baseret på metoden hverdagsimplementering. Indtil videre er der udarbejdet værktøjer vedrørende etablering af samarbejde (samarbejdsaftale), handleplan for opstart af caseforløb, dialog og observationsguide. Værktøjerne har desuden været afprøvet i et caseforløb på Hjælpemiddeldepotet og er efterfølgende blevet justeret baseret på erfaringerne fra samarbejdet.

Uddeling af Sundhedspris 2020

Sundhedsprisen uddeles årligt til personer, foreninger, aktiviteter eller initiativer, der gør noget særligt for at fremme sundheden blandt borgere i Sønderborg Kommune.

Sundhedsprismodtagere 2020:

- Camilla Pedersen – initiativtager til løbefællesskabet "Sønderborg Runners"
- Carolina Nordquist, Lars Hauge og Marie Skaksen – Tre frivillige som gør en særligt indsats i Dybbøl IU Para-håndbold

Uddeling af Frivillighedspris 2020

Sundhedsudvalget uddeler hvert år Frivillighedsprisen i forbindelse med den årlige Frivillighedsfest. Formålet med prisen er at anerkende det store frivillige sociale engagement blandt borgere i Sønderborg Kommune. Frivillighedsprisen 2020 blev uddelt til:

- Anna Elisabeth Aagaard – En indsjæl
- Foreningen Hjælpende Hænder Nordals

- En særlig corona-pris gik til Sven Arnold, også kendt som Basse Spillemand

Analyse vedrørende kapacitet og organisering af Tandplejen Sønderborg Kommune

Analysen af den kommunale medfinansiering er en af de 10 analyser, som er udarbejdet i løbet af 2020 med henblik på at afdække effektiviseringspotentialer i Sønderborg Kommune, og som indgik i budgetprocessen for budget 2021. Analysen tager udgangspunkt i Tandplejens nuværende situation, hvor det opleves som en generel udfordring at rekruttere tandlæger, særligt i forhold til klinikken i Nordborg.

På baggrund af analysens opmærksomhedspunkter, vil Tandplejen arbejde på at samle alle de 16 og 17 årige på klinikken i Sønderborg. Samtidigt vil alle behandlinger og undersøgelser, der bliver foretaget af tandlæger, blive flyttet fra Nordborg til Sønderborg. Klinikken i Nordborg vil fremover fokusere på de forebyggende indsatser.

Tour de France 2022

Byrådet godkendte den 26. juni 2019 kommissorium og budget for Tour de France i Sønderborg 2021. Arbejdet med Tour de France skal understøtte erhvervsudviklingen, turisme og et godt liv med udgangspunkt i Byrådets Vision 2018-2021. Byrådet besluttede, at Sundhedsudvalget skal medfinansiere arrangementet med 200.000 kr. Desuden skal Sundhedsudvalget bidrage med 520.000 kr. fra anlægsmidler.

På grund af corona er Tour de France udsat til 2022.

Sundhed indgår i knudepunktet Aktiviteter og Folkefest med særligt ansvar for at løfte opgaver vedr. CSR-politik og Folkesundhed.

Helhedsplanen ”Tættere på og boligområder i balance”

Den 30. august 2017 godkendte Byrådet helhedsplanen ”Tættere på og boligområder i balance” – i daglig tale ”Den boligsociale helhedsplan”.

Helhedsplanen har fokus på at skabe bedre rammer for sundhed, tryghed og trivsel for beboerne i fire boligområder i Sønderborg Kommune. Formålet med helhedsplanen er at understøtte og styrke beboernes evne til at bryde fri fra negative handlemønstre og livssituationer. Samspillet med og omkring beboeren skal optimeres og den enkeltes handlemuligheder skal fremmes, for på sigt at mindske den negative sociale arv. Helhedsplanen udgør en af flere indsatser i Sønderborg Kommunes målrettede fokus på at bekæmpe parallelsamfund i udsatte boligområder og målgrupper. Da helhedsplanen udløber august 2021, er der derfor igangsat en proces frem mod en ny boligsocial helhedsplan for 2021-2025, hvor Landbyggefonden har defineret fire indsatsområder: Uddannelse og livschancer, Beskæftigelse, Kriminalitetsforebyggelse samt Sammenhængskraft og Medborgerskab.

Etablering af sundhedsvejledning målrettet psykisk sårbare borgere

Sundhedsudvalget godkendte den 6. oktober 2020 at understøtte etablering af sundhedsvejledning målrettet psykisk sårbare borgere. Indsatsen er baseret på erfaringer fra Sammen om sundhed. Sundhedsvejledningen bliver organiseret i Psykiatri- og Handicapområdet i Job og Velfærd. Erfaringen fra Sammen om Sundhed viste, at indsatsen skal være praksisnært for at det sundhedsfaglige fokus bliver bedst styrket i den socialpædagogiske praksis. Det tætte samarbejde mellem Sundhedscentret og Socialpsykiatri medvirker til øget viden og flere erfaringer omkring målgruppen samt sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse på tværs. Den økonomiske ramme er 500.000 kr. årligt finansieret fra politikområde 13.01 – Sundhedsfremme og Forebyggelse.

Sunde Arbejdspladser

Sundhedsudvalget godkendte den 9. juni 2020 driftsoplægget for indsatsen Sunde Arbejdspladser, der forankres i Sundhedscentret. Indsatsen erstatter og viderefører de bedste erfaringer fra indsatsen Virksomhed med overskud og satspuljeprojektet Tjek på din sundhed, samt projekterne Forebyggelse af arbejdsrelaterede muskel-skeletlidelser og God nat – god dag – projekt om søvn.

Formålet med indsatsen Sunde arbejdspladser er, at mindske ulighed i sundhed ved at arbejde med sundhedsfremmende indsatser på arbejdspladser og bidrage til tidlig opsporing af bl.a. livsstilssygdomme via sundhedstjek.

Indsatsen Sunde arbejdspladser finansieres med 1,25 mio. kr. årligt fra politikområde 13.01 Sundhedsfremme og Forebyggelse og udmøntes til fremtidig drift på politikområde 13.02 Sundhedscentret.

Tværasektorielt forløbsprogram for mennesker med depression

3. November 2020 godkendte Sundhedsudvalget Sønderborg Kommunes deltagelse i Tværasektorielt forløbsprogram for mennesker med depression. Forløbsprogrammet for mennesker med depression har til formål at styrke samarbejdet og koordinationen for voksne borgere med let til moderat depression på tværs af sygehus, psykiatrien, de alment praktiserende læger og kommune. Programmet rummer også et fokus på inddragelse af pårørende. Et væsentlig mål med forløbsprogrammet er at støtte borgere med let til moderat depression, deres sygdomsforløb og bedring, herunder disse borgeres tilknytning til arbejdsmarkedet. Hjælp til borgere med psykisk sygdom og fastholdelse eller styrket tilknytning til arbejdsmarkedet udgør to prioriterede målsætninger i Sundhedsaftalen 2019-2023, Forløbsprogrammet for mennesker med depression implementeres i løbet af 2021.

Værtsby ved Royal Run 2020

I anledningen af 100-års jubilæet for Genforeningen i 2020 blev der i efteråret 2019 besluttet, at det sønderjyske værtskab for Royal Run tilgår Sønderborg Kommune. Projektejerskab og projektledelse er forankret i Forvaltningen Børn, Uddannelse og Sundhed. Der er afsat 1.5 mio. kr. til opgaven, heraf fondsmidler svarende til 0.5 mio. kr.

Afviklingen af Royal Run 2020 skulle have været afviklet 2. pinsedag – mandag den 1. juni 2020. På grund af Covid 19-situationen blev Royal Run i første omgang udskudt til søndag den 6. september, dernæst helt aflyst og flyttet til en ny dato i 2021 – 2. pinsedag mandag den 24. maj 2021.

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 64 00
E: post@sonderborg.dk
W: sonderborgkommune.dk